Het Institute moet eveneens contrôle uitoefenen op de practische vorming der assistenten; eene volledige opleiding moet zoo noodig verkregen worden door een systeem van uitwisseling van assistenten tusschen verschillende firma's onderling.

Benoeming tot „Associate" volgt automatisch, echter niet vóór het bereiken van den vijf en twintig jarigen leeftijd.

Het „Fellowship", dat zich volgens den Heer *Spicer* alléén door eene hoogere contributie onderscheidde, wordt een eeretitel voor leden, welke zich op vakgebied bijzonder verdienstelijk hebben gemaakt.

Het Risico van de Accountantspraktijk

Voor zoover bekend komt het hier te lande niet voor, dat accountants zich verzekeren tegen schaden voortspruitende uit hunne verantwoordelijkheid. In Engeland schijnt dit echter steeds meer usance te worden. Dat de premien niet gering zijn, is wellicht eene aanwijzing voor den ernst van het risico.

In „The Accountant" van 27 Augustus 1927 geeft de Redactie enkele opmerkingen naar aanleiding van eene circulaire, waarin eene assurantiefirma bijzonderheden vermeldt van 32 reclames, welke zich in hare praktijk voordeden. Naar de oorzaak konden die gevallen als volgt worden onderscheiden:

abuizen van personeel van den accountant	11
onachtzaamheid of onbekwaamheid	9
fouten in den loop van liquidaties	4
tekortkomingen als curator of liquidateur	3
mededeelingen aan derden niet gerechtvaardigd door de feiten	2
assistent samenspannend met fraudeerend beambte	1
niet geconstateerde fraude	1
onvoldoende de aandacht gevestigd op twijfelachtige punten in het rapport	1
	32

Blijkbaar hebben accountants dus het meest te vreezen van tekortkomingen der in hunnen dienst werkzame assistenten. Bij eene nadere beschouwing der eerstgenoemde elf punten bleek het meerendeel voort te komen uit gebreken in de gevolgde praktijk van het maken van aanteekeningen, en het niet ter juister tijd raadplegen daarvan.

Naar aanleiding van dit feit wijst de Redactie erop, dat niet genoeg aandacht kan worden besteed aan de efficiency der contrôlevoorschriften. Eene voorzichtige selectie bij indienstneming van personeel is van het grootste belang, bovendien moeten de assistenten met beleid en systematisch tot moeilijker werkzaamheden worden opgeleid. Ook het principe „one job one man" zal risico sterk doen verminderen.

Een ander feit, dat opvalt, is dat de contrôlepraktijk nog betrekkelijk veilig blijkt, maar dat een belangrijk deel der tekortkomingen ligt op ander terrein van de werkzaamheid van den accountant.

De Redactie komt tot de conclusie, dat verzekering van het risico eene wijze voorzorgsmaatregel is.

Duidelijkheid in Accountantsverklaringen

Bij de onlangs gepubliceerde balans eener Schotsche Trustcompany verklaarden de accountants „dat zij alle gevraagde inlichtingen en uitleggingen hadden verkregen, en dat naar hunne meening de balans correct was opgesteld en een juist beeld van den toestand der zaak gaf, in overeenstemming met de hun verstrekte inlichtingen en met de boeken der vennootschap, behoudens de waardeering der beleggingen". De bedoeling dezer laatste zinsnede is onduidelijk en lokte dan ook critiek uit. Een financieel blad stelde terecht de vraag, of deze verklaring wel eenige beteekenis had: de waardeering der beleggingen is de groote moeilijkheid, blijft er twijfel aan de juistheid daarvan, dan is het overige van weinig waarde. Dergelijke vage verklaringen schijnen méér voor te komen; de „Times" sprak reeds verschillende malen van „the nervous language used by auditors".

In „The Accountant" van 3 September 1927 waarschuwt de Redactie tegen eene al te slaafsche navolging van het door de Wet gegeven schema van de accountantsverklaring. Het slordig opstellen daarvan, zoodanig dat van eene tekortkoming van den accountant gesproken moet worden, is weliswaar zeldzaam, maar daartegenover zijn ettelijke voorbeelden aan te wijzen, dat verklaringen aan oningewijden niet de vereischte voorlichting geven. Uit de bewoordingen moet onmiskenbaar de bedoeling blijken; wordt dus een voorbehoud gemaakt, dan moet de beteekenis daarvan duidelijk omschreven worden. Den accountant moeten de noodige inlichtingen verstrekt worden, waarop hij zijne meening kan baseeren. Bepaalde tegenwerking van directeuren zal wel tot de zeldzaamheden behooren, en dan zal het ook niet moeilijk vallen daarvan te doen blijken. Voor verschil van meening is echter aanleiding te over; ook hierbij is echter onderscheid mogelijk, dat in de verklaring moet uit komen: er zijn gevallen waarin de meening van Directie en accountant eenvoudig afwijken, in andere gevallen is één dezer beter tot oordeelen in staat, ten slotte bestaat de mogelijkheid, dat geen van beiden over voldoende gegevens beschikt om eene bepaalde conclusie te geven.

De Redactie ziet een groot gevaar in het gebruik van vaste formules, welker bruikbaarheid voornamelijk ligt in de groote vaagheid. Men kan van aandeelhouders of publiek niet verwachten, dat zij méér in eene verklaring lezen, dan er op het eerste gezicht in staat. De tegenwoordige praktijk kan niet anders dan misverstand opleveren tusschen publiek en accountants.

C. A. H.

AFSCHRIJVINGEN

Het naschrift van den heer *J. P. de Haan* bij mijn artikel over bovenstaand onderwerp in het Januari-nummer van dit blad, noopt mij tot een kort wederwoord.

Ik meen voorop te kunnen stellen, dat de heer *de Haan* mijn opmerking, dat hij geen twee verschillende methoden heeft behandeld, maar slechts één, n.l. het sinking-fund-systeem, niet bestrijdt.

De heer *de Haan* wijst op een onjuistheid in mijn critiek. Ik heb n.l. geschreven, dat uit de tabellen, die de heer *de H.* heeft samengesteld, blijkt dat hij bij de annuïteitenmethode, evenals bij het sinking-fund-systeem, het schijninkomen gaat beleggen. Ik heb met deze opmerking bedoeld, dat van belegging van schijninkomen bij de annuïteiten-methode geen sprake kan zijn, omdat deze methode uitsluitend moet worden toegepast, indien een bedrag gelijk aan het schijninkomen voor aflossing van de kapitaalschuld wordt aangewend. En dan kan men dit bedrag toch niet tevens beleggen.

Uit zijn tabellen en uit zijn naschrift blijkt, dat de heer *de H.* het schijninkomen wel gaat beleggen. Maar hoe kan hij dan mijn opmerking onjuist achten?

De heer *de Haan* meent, dat in hoofdzaak de volgende verschilpunten bestaan:

a) Ik wensch, in tegenstelling met den heer *de Haan, geen* rente over eigen kapitaal in de berekeningen van het afschrijvingsbestanddeel te betrekken;
b) ik wensch de keuze van een afschrijvingsmethode afhankelijk te stellen van de wijze, waarop de aankoop van het activum in kwestie is gefinancierd;
c) ik wensch in mijn berekening van den druk op de Verlies- en Winstrekening bij het annuïteitensysteem, den intrest van de belegging *wel,* bij het sinking-fund-systeem *niet* in aanmerking te nemen.

Sub a. Over deze kwestie heb ik mijn meening niet kenbaar gemaakt. Waaraan de heer *de H.* deze opmerking ontleent, is mij onbegrijpelijk.

Ik heb geschreven, dat rente over eigen kapitaal niet ten laste van de Verlies- en Winstrekening kan komen, hetgeen iets anders is, dan in de berekening van het afschrijvingsbestanddeel betrekken.

Naar mijn meening vormt trouwens rente van eigen kapitaal geen kostprijsfactor.

Sub b. Niet de keuze van een afschrijvingsmethode in het algemeen wensch ik afhankelijk te stellen van de financieringswijze, maar alleen de keuze tusschen het annuïteiten- en het sinking-fund-systeem.

't Is misschien nuttig tegenover de meening van den heer *de Haan,* die mijn standpunt ten sterkste bestrijdt, de volgende volzin van Prof. *Volmer* [1]) aan te halen:

„Het verschil tusschen beide stelsels schuilt daarin, dat het door de afschrijving vrij gekomen geld, (immers in mindering van de winst gebrachte en dus niet uitgekeerde) bij het annuïteitenstelsel jaarlijks tot schulddelging wordt aangewend en bij het sinking-fund rentegevend wordt belegd, ten einde de schuld later in eens te kunnen aflossen."

Hieruit blijkt m.i. duidelijk, dat de wijze van financiering de keuze tusschen beide systemen bepaalt.

De meening van den heer *de H.*, dat bij beide systemen de druk op de Verlies- en Winstrekening verschillend is, lijkt mij onjuist. Bij gelijke rentepercentages is de druk van rente + afschrijving bij beide systemen gelijk, hetgeen duidelijk blijkt uit de tabellen bij mijn artikel in het Januari-nummer. Indien de financiering uit eigen kapitaal plaats heeft, zal natuurlijk een verschil gelijk aan de kapitaalrente ontstaan.

De heer *de H.* schrijft verder: „De keuze van een afschrijvingssysteem en dus tevens den kostprijs afhankelijk te stellen van de financieringswijze heeft bovendien nog dit groote nadeel, dat men twee verschillende kostprijzen voor één werkeenheid krijgt, al naar gelang van aanschaffing met eigen of vreemd kapitaal."

Indien rente zoowel van eigen als vreemd kapitaal in den kostprijs wordt opgenomen, dan zal de kostprijs bij beide systemen gelijk zijn; wordt alleen rente van vreemd kapitaal berekend, dan zullen bij beide systemen verschillende kostprijzen worden gevonden. De oorzaak moet dan echter niet worden gezocht in het afschrijvingssysteem, maar in de rente-berekening.

Sub c. Uit het bovenstaande volgt, dat volgens mijn verklaring bij het annuïteiten-systeem van intrest van belegging geen sprake is, zoodat dus ook dit verschilpunt op een onjuistheid moet berusten.

Wanneer bij toepassing van het Sinking-fund-systeem geen intrest over den totalen aanschaffingsprijs in den kostprijs der producten wordt berekend, zal dit tot gevolg hebben, dat een deel van de kosten niet verrekend wordt. En er moet toch naar gestreefd worden, dat zooveel mogelijk alle kosten in den kostprijs worden opgenomen. VENVERLOO

[1]) „De Winstrekening en de Vermogensbalans", pag. 76.

Naschrift

Het wederwoord van den heer *Ververloo* sterkt mij in mijn meening, dat het verschil hetwelk tusschen onze beide opvattingen bestaat enkel en alleen voortspruit uit het verschil in de praemissen, waarvan door ons beiden wordt uitgegaan.

De Heer *Venverloo* wil het verschil in het sinking-fund-systeem en de annuïteitenmethode verklaren aan de hand van de financieringswijze, terwijl mijnerzijds voor de berekening van het afschrijvingsbestanddeel de verschillende uitkomsten welke beide systeemen geven, zonder meer worden aanvaard, dus zonder mij af te vragen, wat wel de oorzaak is geweest dat beide systemen zijn ontstaan.

Dat echter beide systemen denzelfden druk op de Verlies- & Winstrekening zouden toonen bestrijd ik ten sterkste, hetgeen trouwens door een ieder kan worden getoetst aan mijn tabellen zooals deze voorkomen in het Novembernummer van dit tijdschrift, mits men echter éénzelfde basis voor beide systemen volgt d.w.z. bij beide systemen intrestderving calculeert aan de hand van de steeds overblijvende boekwaarde en de beleggingsintrest van de vrijgekomen aflossingsbestanddeelen al of niet in aanmerking neemt, doch niet poogt, zooals door den heer *Venverloo* geschied, een gelijkheid in druk op de Verlies- & Winstrekening te verkrijgen door:

a) Voor de berekening der intrestderving uit te gaan van de aanschaffingswaarde.
b) Beleggingsintrest bij het eene systeem (annuïteiten) wel en bij het andere (sinking-fund) niet in aanmerking te nemen.

Mij overigens bepalende tot een korte beantwoording der in het wederwoord gestelde verschilpunten, het volgende:

Sub. a. De opmerking betreffende het niet betrekken van den intrest over eigen kapitaal in de berekening van het afschrijvingsbestanddeel vloeit voort uit de voorlaatste alinea van het eerste artikel van den heer *Venverloo,* waarin hij schrijft: „In het eerste geval (financiering uit eigen middelen) zal alleen een constant afschrijvingsbedrag ten laste der Verlies- & Winstrekening komen, terwijl m.i. geen rente over eigen kapitaal op de Verlies- en Winstrekening kan drukken".

Indien dus de heer *Venverloo* geen intrest op de Verlies- & Winstrekening wil laten drukken dan volgt m.i. daaruit, dat het afschrijvingsbestanddeel deze intrestderving zou moeten bevatten, hetgeen echter niet uit de door den heer *Venverloo* gegeven verklaringen is af te leiden.

Sub. b. Dat de heer *Venverloo* niet wil inzien, dat de druk op de Verlies- & Winstrekening bij het annuïteitensysteem anders is dan bij het sinking-fund-systeem vloeit voort uit het aannemen van een m.i. onjuiste preamisse en zijn inconsequentie in zake de berekening van den beleggingsintrest. De verklaring voor het verkrijgen van twee kostprijzen voor één werkeenheid bij toepassing van één der twee methoden moet niet worden gezocht in de renteberekening maar in het verschil in uitkomsten welke beide systemen geven.

Sub. c. De onder c. gegeven opmerkingen, zijn m.i. met het vorenstaande voldoende behandeld.

Hoe de heer *Venverloo* van niet verrekende kosten kan spreken, indien geen intrest over den vollen aanschaffingsprijs in den kostprijs der producten wordt berekend is mij een raadsel.

De gelden, welke door afschrijving zijn vrijgekomen kunnen worden afgelost of belegd worden.

In het eerste geval verkrijgt men dan vermindering der intrestlasten en in het tweede geval een grootere intrestopbrengst, welke indirect den kostenfactor intrest vermindert.

Niettemin is het onjuist een intrestopbrengst in mindering te brengen van den kostenfactor intrest, omdat daardoor ver-

schillen kunnen ontstaan, welke het resultaat zijn van een of andere financiering, en dus buiten den kostprijs moeten blijven, indien zulke verschillen abnormaal zijn.

J. P. DE HAAN

Wij sluiten thans de discussie over dit onderwerp.

RED.

NIEUWE BOEKEN

A. Bedrijfshuishoudkunde

Bertok, Jozef. Praktisches Handbuch der bedeutenderen europäischen Getreidebörsen. Budapest, 1927—'28.

Borden, N. H. Problems in advertising. Chicago, 1927.

Cary C. R., W. C. Allen and *H. F. Ettinger.* Customer relationships and service. New York, 1927.

Dana, Richard T. and *A. P. Ackerman.* Human machine in industry. New York, 1927.

Dictionary, Pitman's, of industrial administration. Edited by *John Lee.* Part 1—. London, 1928—.

Franz, Lutz. Die Konzentrations-Bewegung im deutschen Buchhandel. Buchhändlerische Zusammenschlüsse in ihrer Projektion auf Assoziationstendenzen allgemeinen Charakters. Heidelberg, 1927.

Gardner, E. H. Economics of advertising. Madison, 1927.

Gloger, Kurt. Konjunktur-Beobachtung in Unternehmung und Unternehmerverbänden. Berlin, 1928.

Haak, R. G. ter. Kantoormachines en administratie-systemen. Een beschrijving van moderne hulpmiddelen ten dienste van de administratie. Amsterdam, 1927.

Hamilton, Walton and *Stacy May.* The control of wages. New York, 1927.

Hansen, A. H. Business-cycles theory. Its development and present status. Boston, 1927.

Horbach, Josef. Die Bilanzarbeiten einer Grossbank. Berlin, 1928.

Kähler, J. Welthandel und deutsche Einfuhr. Leipzig, 1928.

Kiekens, D. Grondslagen voor de kostprijsberekening in de houtindustrie. Met medewerking van *H. Steketee* en *S. H. Engelen.* Deventer, 1928.

Kritzler, G. Die Platzkostenrechnung im Dienste der Betriebskontrolle und Preiskalkulation. Berlin, 1928.

Kropff, H. F. J. und *Bruno W. Randolph.* Marktanalyse. Untersuchung des Marktes und Vorbereitung der Reklame. München, 1928.

Lehnich, O. Kartelle und Staat unter Berücksichtigung des In- und Auslandes. Berlin, 1928.

Leigh, R. Training the retail clerk to sell your product. New York, 1927.

Limperg Jr., Th. De beteekenis van reserve- en fondsvorming der verzekeringen voor de kapitaalmarkt. 's-Gravenhage, 1927.

Lisowsky, Arthur. Qualität und Betrieb. Ein Beitrag zum Problem des wirtschaftlichen Wertens. Stuttgart, 1928.

Mowry, Don Ensminger. National advertising and publicity; successful methods employed by chambers of commerce. Paper presented at the 13th annual meeting of the Nat. assn. of commercial organization secretaries. Madison, 1927.

Muller—Bernhardt, H. Die getrennte doppelte Erfolgsrechnung. Eine Untersuchung über das Verhältnis der Bilanz zur Gewinn- und Verlustrechnung zum Zwecke der Vervollkommnung der industriellen Erfolgsermittlung. Berlin, 1928.

Nichols, William W. Reduction of costs of production through reduction or elimination of accidents usually classed as unavoidable. New York, 1927.

Northcott, Clarence H., Oliver Sheldon, J. W. Wardropper and *L. Urwick.* Factory organization. With a foreword by *J. H. Jones.* London, 1928.

Parker, J. W. Trader's rail charges up to date. A concise and practical guide to the new system. London, 1928.

Rhoades, E. L. Introductory readings in marketing. Chicago, 1927.

Selhorst, B. Reclame. Theoretische beschouwingen en practische toepassing. 's-Gravenhage, 1927.

Teich, E. Betriebswirtschaftliche Rechnungsführung. Selbstkosten- und Erfolgsberechnung auf betriebswissenschaftlicher Grundlage. Leipzig, 1928.

Toorn, H. J. van. Het verzekeringsbedrijf. Grondbeginselen en gebruiken, zoomede de werkkring en administratie van makelaars en assurantiebezorgers. Zaandam, 1927.

Wolff, H. Lehrbuch der Konjunkturforschung. Zugleich eine kritisch-theoretische Untersuchung von Struktur und Konjunktur. Berlin, 1928.

Wood, L. S. and *A. Wilmore.* Romance of the cotton industry in England. New York, 1927.

B. Boekhouden en Accountancy

Bowman, Charles E. and *A. L. Percy.* Principles of bookkeeping and business. Advanced course. New York, 1927.

Budd, Thomas Allibone. and *Edward Needles Wright.* The interpretation of accounts. New York, 1927.

Dobson, C. G. Builders' book-keeping and costing. London, 1928.

Greiner, Martin. Die kaufmännische Kontrolle der Unternehmung. Berlin, 1928.

Hauser, K. Taylorisierte Buchhaltung in Brauerei- und Mälzerei-Betrieben. Stuttgart, 1928.

Klauer, H. Die Buchführung des Handwerkers. Rechnungsführung. Das Mahn- und Klageverfahren. Hamburg, 1928.

Loomis, N. H. Railroad accountant, an indispensable factor in business progress. Washington, 1927.

Meyerheim, Hugo. Psychotechnik der Buchführung. Mit 36 Textabb. Berlin, 1927.

Smith, Darrell Hevenor. General accounting office, its history, activities and organization. Baltimore, 1927.

Verslag, Stenografisch, van het behandelde op den eersten accountantsdag, 15 Oct. 1927, der Vereeniging v. Gem. Accountants. Eenige stellingen betreffende het gemeentelijk grondbedrijf ingeleid door *P. Droogleever Fortuin* en *N. L. Rouvecamp.* Arnhem, 1928.

ONTVANGEN BOEKWERKEN

Wet op de Inkomstenbelasting (voortzetting) door *J. de Willigen;* uitgave van *Æ. E. Kluwer,* Deventer.

Het afbetalingssysteem door *M. Hennekers;* uitgave van *H. J. Paris,* Amsterdam; prijs *f* 1.50.